

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču ni posebno važnih dogodkov. Sleg in dež zadržuje večje gibanje čet. Le na severu pri Rigi, pri Dvinsku in Ilukstu se vrši silen obestranski topovski dvoboj.

Govori se o velikih notranjih dogodkih v Rusiji. Ruska дума, katero je car sam otvoril s prastolnim govorom, bo baje razpuščena, ker je prišlo v važnih vprašanjih do resnega spora med manjšino in vlado.

Presenečenje vzbuja tudi dejstvo, da se zbira v Petrogradu izredno mnogo vojaštva. Menda se vlada boji resnih nemirov.

Zmaga slovenskih dragoncev.

Rusi so v zadnjem času poskušali svojo srečo na Stripi dol do Besarabije, smolo so pa imeli povsod. Neki dan so se Rusi zaleтели na naše dragonce. Tukaj je zapovedoval prednjim stražam stražmojster Slovenec Priveršek, desno od njega so stali huzarji. Bilo je zvečer in zelo temno. Naenkrat napadejo Rusi z močnim oddelkom cele naše postojanke. Krogle žvižgajo, kakor bi tisoč os brenčalo okrog; nastal je velik krik, Rusi so kričali „ura, ura!“, tako kakor bi bili pijani. Zaradi močne teme se jim je posrečilo pri huzarskih postojankah udreti v vas L. Rusi so zažigali hiše in tako je nastalo še večje kričanje pri civilnem ljudstvu. Rusi so nam že bili za hrbtom. Priveršek je bil v veliki nevarnosti, a vendar se mu je še posrečilo, se naglo umakniti na severni del vasi L. Tukaj je zbiral zopet dragonce in druge razpršene patrolje ter se odločil, da za vsako ceno brani naše postojanke. Ker so pa Rusi le drveli naprej, in posebno v zahodnem delu vasi L., je s tem tudi pretila nevarnost, da nam zaprejo pot čez reko Dnjestr. V tem preresnem trenutku se je Priveršek odločil za protinapad. Ko so se prve ruske vrste pokazale na nekaj korakov, ukazal je Priveršek naskok. Med hura-klici so naskočili vrli dragonci prodirajočega sovražnika. Rusi, ki so bili prenagli, so prišli v pesti dragoncev, drugi pa so bili zopet s svinčenkami poškopljani za večni spomin; zadnja vrsta pa je bila pograna v beg v južni del vasi Latač.

Ko je prišla dragoncem pomoč, je Priveršek že ob eni uri po noči voščil Rusom veseli „novi rok“ (novo leto), salva za salvo so pozdravljale Ruse in marsikateri Rus je sprejel svinčeno kroglo za spomin. To voščilo se ni Rusom dopadlo, zato so jo porisali urnih pet v svoje okope. Zjutraj je zanimivo naznanilo o Priverškovi zmagi prišlo do gospoda ritmojstra.

Poročilo se je glasilo: „Priveršek je večer, kakor tudi danes zjutraj z dragonci izvršil protinapad, sovražnika popolnoma pregnal, stare pozicije ob 5. uri zjutraj zopet zasedel, ujete Ruse pa pošlje gospodu ritmojstru za spomin.“ Ob tej novici je nastalo veliko veselje v glavnem taborišču. Gospodje častniki so telefonično častitali stražmojstru Priveršku k taki častni zmagi. Celo v glavnem taborišču so mislili, da je vse izgubljeno, kar se nahaja še na drugi (severni) strani reke Dnjestr. Polastili smo se tudi dveh kozaskih konj. Pri tem napadu smo dobili veliko pošte od ruskih častnikov in vojakov ter drugega zanimivega građiva. Med ranjenci se je tudi nahajal ruski častnik in nekaj je bilo mrtvih. Cela ruska kavalarija je zbežala in Priveršek je na zakovem konju jezdiril k svojemu poveljniku. Za hrabrost smo bili vsi navzoči odlikovani. Jaz sem dobil srebrno svetinjo II. vrste. Naš junak stražmojster Priveršek je Slovenec in je doma iz Slovenskega Štajerja. Odlikovan je s prvo in drugo srebrno ter bronasto svetinjo. Njegova hrabrost je tako velika, da ga vsi častniki občudujejo in pri vseh bojih ga še Bog vedno varuje. Bog daj, da bi se vsi srečno vrnili v domovino. Pristrčne pozdrave. Anton Krapše, desetnik.

Francosko bojišče.

Že pet mesecev ni bilo s francoskega bojišča znamenovit nobenega vojnega dogodka, ki bi bil vseboval večjo važnost. V tem času je balkansko bojišče bilo pozorišče odločilnih dogodkov. Ko je bilo delo na Balkanu po večini opravljeno, so Nemci začeli z vojnimi podvzetji na francoskem bojišču. S tem so prehiteli četverosporazum, ki že precej časa bobna v svet napoved o veliki ofenzivi na vseh svojih bojiščih v mescu marcu. Nemci pa so že začeli mesca februarja.

Začeli pa so tamkaj, kjer so se Francozi najmanj nadejali, ker so se čutili najbolj močne in zavarovane, namreč pri Verdunu. To mesto, ki leži ob reki Mozi, kakih 50 km oddaljeno od nemške meje in 277 km izhodno od Pariza, je ena izmed najmočnejših in najpopolneje zgrajenih franc. trdnjav. Ima dvojno, na izhodni strani celo trojno vrsto utrd in baterij, ki stojijo na obvladujočih višinah obeh bregov reke Moze. Verdun ima 17 velikih trdnjav, 21 samostojnih utrd in okoli 50 baterijskih postojank. Ob-

seg znaša približno 50 km. Verdun in cela z utrdami zavarovana črta južno od tega mesta je za obrambo Francoske silno važna in to važnost so tudi upoštevali Nemci že takoj od početka vojske. Jeseni leta 1914 je armada nemškega prestolonaslednika po zavzetju trdnjav Longwy in Montmedy prodrla pred Verdun, pa je bila ustavljena. Po dolgotrajnih, počasnih bojih v argonskem gorovju so Nemci obkolili že skoraj tri četrtine te trdnjave. Pretekli teden pa so začeli z odločnim, dobro pripravljenim napadom. V pondeljek, dne 21. febr., se je začelo napadanje proti postojankam severno od Verduna. Dne 25. febr. je padla prva predtrdba Verdunova, mogočna trdnjava Douaumont. Od tod skušajo Nemci razširiti svojo črto proti izhodu in zahodu in se ob enem pomikati še bližje glavni trdnjavi. Krogle iz največjih nemških topov dosegaajo ne samo zunanji trdnjavski pas, ampak baje tudi že notranjo utrdbo. Ob enem pa Nemci tudi od zahodne strani, to je iz planote Woewre, pritiskajo vedno bližje proti Verdunu. Kajpada napejnajo tudi Francozi vse svoje moči, da si ohranijo Verdun, ki je glavno oporišče njihove bojne črte ob reki Mozi in najvažnejše križišče železnic v tem delu Francije. Parižani so se že začeli močno bati za Verdun. Francoski vojni minister Gallieni pa jih tolaži, češ, položaj ni obupen, pa vendar resen.

Tri važne utrdbe pred Verdunom padle.

Pred Verdunom so Nemci dosegli že velike uspehe. Dne 25. febr. so po hudem obstreljevanju z naskokom zavzeli glavno voglišče zunanjega verdunskega trdnjavskega pasu, samostojno, dobro utrjeno točko Douaumont. Naslednje dni so Francozi v petkratnem napadu skušali to važno postojanko dobiti nazaj, a se jim ni posrečilo. Bili so vedno krvavo odbiti. Na zahodni strani Douaumont, ki leži severnoizhodno od Verduna, so zavzeli Nemci dne 28. febr. kraj Champs-Neuville, na izhodni strani pa utrjene naprave pri Hardoumontu.

Douaumont razdejan s štirimi streli.

Vojni poročevalci soglašajo v naziranju, da je pripisovati veliki uspeh Nemcev pri Verdunu pred vsem težkim nemškim topovom. Velika francoska oklopna utrdba Douaumont je padla, ker je bil njen padec pripravljen od štirih mojsterskih strelcev iz težkih topov. O drugi utrdbi, ki so jo zavzeli Nemci tudi pred Douaumontom, pripovedujejo nemški vojni poročevalci, da je njene močne zgradbe razdejal že prvi strel.

Ogromen plen pri Verdunu.

Nemška armada je od 21. do 28. februarja ujele pred Verdunom 228 neranjenih francoskih častnikov in 16.575 vojakov. Plen je izredno bogat: 78 topov, med temi mnogo težkih novega kova, je prišlo v nemške roke; nadalje se je uplenilo 86 strojnih pušk in v zasedenih francoskih postojankah nepregledna množina drugega vojnega građiva.

Verdun gori?

Na severni strani Verduna traja artilerijski boj kljub velikim sneženim viharjem dalje. Kakor hitro sneženi metež preneha, tako poroča dopisnik lista „Pester Lloyd“, se opaža uspeh nemških topov razne velikosti. Velikanske plasti dima in oblakov se vzdigujejo na izhodni in zahodni strani Douaumont. Za postojanko Douaumont so Nemci s topovskim ognjem zažgali neko vas. Zdi se, da gori tudi mesto Verdun s svojo staro stolno cerkvijo.

Kako je utrjen Solun.

Iz Soluna se dne 28. februarja poroča: Grški general Moskopulos, ki si je ogledal solunske utrdbe, se je najraj nekemu dopisniku izjavil, da so ustvarile četverosporazumove čete v teku treh mesecev pravečati čudež s solunskimi utrdami, ki bi delale napadalca strahovite ovire. Utrdbe se raztezajo 60 km naokrog Soluna in so zavarovane s 1500 topovi; nakupljena je tudi ogromna množina municije. Solun je tako postal ena najmočnejših trdnjav na svetu.

Turška bojišča.

Pri Erzerumu se Turki še vedno umikajo. Hudi boji so se zadnje dni razvili med Erzerumom in Trapecuntom v Kavkazu. (Trapecunt je turško pristanišče v Črnem morju severno-zahodno od Erzeruma.) Rusko vojno brođovje je dne 26. febr. močno obstreljevalo Trapecunt. Rusi se zelo trudijo, da bi tudi na kopnem dospeli pred Trapecunt. — Angleška armada v Kut-el-Amara v Mezopotamiji je

še vedno oblegana od Turkov. Posadki že baje primanjkuje živeža. — Pred Dardanelami in pred Sueškim prekopom nič novega.

Portugalska zaplenila 80 nemških ladij.

Iz Pariza se dne 28. februarja poroča, da je zaplenila Portugalska dozdej z avstrijskih trgovskih ladij, ki so se ob izbruhu svetovne vojske zatekle v portugalska pristanišča. Kakor se dne 28. februarja uradno poroča iz Berlina, je nemška vlada poslala portugalski vladi oster ugovor zoper ta nepravilni in neprijazni korak in je izjavila, da pričakuje, da bo Portugalska zaplenbo ladij preklcala.

Skoro gotovo so Angleži, Francozi in Italijani Portugalsko nahujskali k temu sovražnemu koraku.

Slovenske žrtve za domovino.

— Franc Cater. Davorin Kranjc, doma od Sv. Andraža v Leskovcu, piše: Pri Sv. Martinu, južno od Gorice, je dne 9. febr. priletela italijanska granata na sred prostora, kjer so stali slovenski fantje v kup. Granata je vrgla na eno stran mene, na drugo stran Ivana Cvetko in na tretjo Ivana Kozar, Vrlega mladeniča Franca Caterja, doma od Sv. Jurija ob južni žel., ki je stal poleg mene, pa je zadel kos granate na desno stran prsi. Bil je takoj mrtev. — Dne 12. febr. je bil ranjen četovodja Flor. Valant, doma pri Celju.

— Anton Herg. Z italijanskega bojišča nam pišejo: Že 19 mesecev smo v vojni. Dne 21. febr. nam je nemila smrt izrgala iz naše sredine nadebudnega mladeniča, 21 let starega Antona Herg. Zvečer je šel zdrav k počitku, a zjutraj ga najdejo mrtvega. Doma je bil iz Gabernika pri Sv. Lovrencu v Sl. g. Njegovo truplo je dejano v zemljo na Biljah v goriškem okraju. Pristrčne pozdrave! Jožef Zmazek iz Radislavcev pri Mali Nedelji, in Franc Repič, četovodja, doma iz Kicarja pri Ptuj.

— Pepi Juričan. Iz Lastniča pri Podčetrtru se nam poroča: Z italijanskega bojnega polja nam je došla dne 20. jan. prežalostna vest, da je nemila smrt pobrala v najlepši dobi cvetočega življenja mladeniča Pepi Juričana. Boril se je na ruski in italijanski fronti, kjer se mu je dne 14. jan. 1916 zvečer pretrgala nit mladega življenja. Bil je smrtno zadet od sovražne krogle v svoja mlada prsa. Spregovoril je se edino: „Jezus, Marija!“ in izdihnil je blago dušo proti nebeskemu Očetu. Dne 14. in 15. jan. je še sprejela sestra njegovo pismo z zadnjo željo, da bi še rad enkrat pred smrtjo videl svoj ljubi dom. Pa, žalibog, nemila usoda je zahtevala drugače. Ni še dopolnil 20 let, a že je daroval svoje mlado življenje za presvitlega cesarja in domovino. Dne 15. jan. je bil na doberdobsko vojaško pokopališče pokopan v grob št. 494. Blagoslovil ga je vojni kurat č. g. prof. Kociper. Spavaj sladko v tuji zemlji, ki je posrkala do zadnje kapljice tvojo mlado kri in nazadnje še sprejela v svoje naročje tvoje mlado telo! Na veselo večno svidenje, ljubi, nepozabljeni bratec — nad zvezdami!

— Franc Lovrec. Iz Moravce pri Mali Nedelji se nam poroča, da so stariši našega Franca Lovrec izvedeli, da je edini sin svoje mlado življenje daroval za našo domovino. Padel je na srbskem bojišču že dne 26. nov. 1914. Bodi mu tuja zemljica lahka!

— Franc Naglič. Iz Ljubčane pri Celju se nam piše: Zvedeli smo žalostno novico, da je posestnik Franc Naglič že med tistimi, ki spijo v daljni in tuji zemlji. Ranjen je bil dne 16. dec. od italijanske granate v obe nogi tako hudo, da je po svoji šesttedenski mučni boleznini izdahlil svojo blago dušo dne 27. jan. v zagrebški bolnišnici. Nepozabni France! Zajokali so za teboj žena in otroci, stariši, bratje in sestre, tvoji prijatelji in domovina! Naj ti bo zagrebška zemljica lahka! Spavaj sladko, dragi mož in brat!

— Anton Mikec. Iz Zavrča se poroča: Nedavno je prišla žalostna novica, da je mladenič Anton Mikec žrtvoval svoje mlado življenje domovini na oltar. Bil je šele komaj v 21. letu. Ravno na njegovega godu dan, to je dne 17. jan., je priletela usodepolna laška krogla in ga zadela naravnost v glavo. Pokopano je njegovo truplo daleč od rodne grude na vojaškem pokopališču na Doberdolu. Naj mu bo lahka s krvjo namočena tuja zemljica! Pokojni je bil doma iz Turskega Vrha.

— Ferdinand Penič. Naš somišljenik A. Oblak nam piše: Umril je v Lebringu narednik Ferdinand Penič. Prišedši po zimi leta 1915 iz Galicije, je bolehal do zdaj, dokler ga ni pobrala nemila smrt. Bil je zaveden Slovenec iz St. Jurija ob južni žel. Bil je marljiv posestnik in zvest čitatelj slovenskih katoliških listov.

— Franc Slana. Na italijanskem bojišču je dne 15. avgusta 1915 padel Franc Slana, doma iz Moravce pri Mali Nedelji. Njegovi stariši, 3 bratje in 3 sestre zelo žalujejo za njim. Na svidenje nad zvezdami!